

Warszawa, dnia 5 października 2010 r.

RPO-652371-VII-7020/10/JL

I n f o r m a c j a

o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze (wyciąg)

1. Wprowadzenie

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w dniach 8-10 września 2010 r. do Aresztu Śledczego w Zielonej Górze, przy ul. Łużyckiej 2 (zwanego dalej Aresztem) udali się przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich. W wizytacji wziął również udział, w charakterze eksperta, doktor nauk medycznych - specjalista chorób wewnętrznych. Wnioski z ekspertyzy zostały zawarte w treści niniejszej Informacji.

Wykonując zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, przedstawiciele Rzecznika sprawdzili na miejscu sposób traktowania osób pozbawionych wolności, dokonując oceny pod względem ochrony osadzonych przed torturami oraz innym okrutnym, nieludzkim i poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzając wizytację zapobiegawczą Krajowego Mechanizmu Prewencji przedstawiciele Rzecznika:

- wysłuchali informacji dyrektora Zakładu, zastępcy dyrektora Zakładu i kierownika działu penitencyjnego o funkcjonowaniu podległej im jednostki penitencyjnej;
- obejrzelili teren i pomieszczenia Zakładu: losowo wybrane cele mieszkalne we wszystkich oddziałach mieszkalnych, celę zabezpieczającą oraz celę do wykonywania kary dyscyplinarnej umieszczenia w celi izolacyjnej, bibliotekę, sale widzeń, tereny spacerowe, pomieszczenia przeznaczone do działalności kulturalno - oświatowej, ambulatorium i izby chorych, kantinę oraz kuchnię.
- przeprowadzili, na podstawie kwestionariusza, rozmowy w cztery oczy z 30 osadzonymi w Areszcie;

- przyjęli jedną skargę na niewłaściwą opiekę medyczną;
- zapoznali się z następującą dokumentacją Zakładu: rejestrem wypadków nadzwyczajnych w latach 2009 i 2010 do dnia wizytacji, rejestrem autoagresji w w/w latach oraz aktami dwóch postępowań dyscyplinarnych.

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich poinformowali: dyrektora i jego zastępcę o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali ich uwag i wyjaśnień.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji analizie poddano: sprawozdanie z wizytacji sędziego penitencjarnego z Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z grudnia 2009 r., protokół kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze z 29 kwietnia 2010 r., „Zarządzenie nr 26/09 Dyrektora Aresztu Śledczego w Zielonej Górze z dnia 27.05.2009 roku w sprawie porządku wewnętrznego w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze”, „Zarządzenie nr 51/2009 Dyrektora Aresztu Śledczego z dnia 13 października 2009 roku w sprawie porządku wewnętrznego wydzielonego oddziału dla skazanych zakwalifikowanych do odbywania kary pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu półotwartego dla recydywistów penitencjarnych”, „Analizę skarg, wniosków i próśb osób skazanych i tymczasowo aresztowanych przebywających w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze w roku 2009” oraz w I półroczu 2010 roku oraz „Informację o realizacji posług religijnych w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze oraz zrealizowanych kursach zawodowych dla osadzonych” z dnia 31 sierpnia 2010 r.

2. Charakterystyka jednostki

Areszt Śledczy w Zielonej Górze usytuowany jest w centrum miasta, w otoczeniu budynków mieszkalnych. Jest przeznaczony dla tymczasowo aresztowanych mężczyzn, posiada też oddział zakładu karnego typu półotwartego dla recydywistów penitencjarnych.

W dniu 8 września 2010 r. w jednostce faktycznie przebywało 305 osadzonych, w tym 224 skazanych, 78 tymczasowo aresztowanych oraz 3 ukaranych.

Areszt Śledczy w Zielonej Górze zajmuje powierzchnię 7553 m². W skład jednostki wchodzi 5 budynków – 2 pawilony mieszkalne oraz 3 budynki administracyjno-gospodarcze (administracyjny, sali widzeń i warsztatów oraz mieszczący kotłownię i kuchnię). Budynki te wznoszono w różnych latach, począwszy od 1840 roku. Ostatnia modernizacja odbyła się w 2006 roku, ale jedynie w pawilonie B.

Pojemność Aresztu wynosi 329 miejsc, ogółem posiada 96 cel mieszkalnych, w tym 2 dla tzw. „niebezpiecznych”, 2 izby chorych, celę izolacyjną oraz celę zabezpieczającą. Przeważają cele czteroosobowe (35), dwuosobowe (30) i trzyosobowe (15). Podział pozostałych cel według liczby miejsc kształtuje się następująco:

- pięcioosobowe – 8,
- sześćosobowe – 6,
- siedmioosobowe – 1,
- jednoosobowe - 1.

Osadzeni zakwaterowani są w dwóch pawilonach mieszkalnych. W pawilonie A umieszczono 5 oddziałów mieszkalnych, w pawilonie B jeden - oddział zakładu karnego typu półotwartego.

W czasie wizytacji cel nie stwierdzono osadzenia tymczasowo aresztowanych i skazanych z różnych grup klasyfikacyjnych we wspólnej celi mieszkalnej. Przeważająca większość skazanych odbywała karę w systemie programowanego oddziaływania - 160 osób, 56 osób w systemie zwykłym, a 11 było zakwalifikowanych do odbywania kary w systemie terapeutycznym.

3. Warunki bytowe

Stan techniczny cel mieszkalnych określić można jako zadawalający (pawilon A) oraz bardzo dobry (B). Natomiast z punktu widzenia poszanowania prawa do intymności osób pozbawionych wolności, ważne jest zakończenie prac zmierzających do zabudowy kąpeków sanitarnych w pawilonie A (pozostały jeszcze 22 cele).

W Areszcie nie ma przeludnienia. Osadzeni przebywają w warunkach zapewniających zachowanie przewidzianej w art. 110 Kodeksu karnego wykonawczego normy 3 m² powierzchni celi na osobę. Wszystkie cele w Areszcie są skanalizowane, doprowadzona jest zimna woda, a w oddziale II również ciepła. Jest w nich czysto oraz panuje odpowiednia temperatura do pory roku. Ponadto, zapewniono możliwości wietrzenia celi oraz dopływ światła dziennego i oświetlenie sztuczne.

Kąpiel osadzonych z pawilonów A i B odbywa się w łaźniach oddziałowych. Ich stan jest dobry. W pawilonie B pomieszczenie wyłożone jest glazurą, a 4 stanowiska prysznicowe są oddzielone przegrodami. Jedno z nich, w dniu wizytacji, nie posiadało zasłony. W pomieszczeniach prawidłowo działa wentylacja, nie stwierdzono zawilgoceń. Łaźnie pawilonu A, za wyjątkiem oddziału I, są wyremontowane, posiadają po 5 stanowisk prysznicowych nieodgrodzonych od siebie. Ponadto, w każdej z nich zainstalowano WC odseparowane od reszty pomieszczenia ścianą z pleksiglasu oraz wieszaki na ubrania. Łaźnia oddziału I wyposażona jest w 2 stanowiska prysznicowe odgrodzone od siebie, jednakże nie posiadające zasłon. W pomieszczeniu obok postawiono ławki, na których można położyć ubranie oraz zainstalowano sedes.

Jednostka dysponuje łącznie 7 polami spacerowymi. Osadzeni z oddziału VI w ramach spaceru korzystają z terenu wokół pawilonu oraz boiska, na którym zamontowano sprzęt do gry w koszykówkę, a powierzchnie odpowiednio utwardzono. Ponadto, jedno pole spacerowe również wyposażono w sprzęt do gry w kosza oraz ławki. Jest ono przeznaczone dla tzw. osadzonych niebezpiecznych i chronionych. Z pozostałych 6 mogą korzystać pozostali osadzeni. Każde z pól posiada ławkę, jest ogrodzone betonowymi płytami i siatką, jednakże żadne z nich nie ma zadaszenia zapewniającego ochronę podczas deszczu.

Skazani z oddziału VI mają do dyspozycji palarnię. Odpowiednie wietrzenie pomieszczenia zapewnia wentylacja mechaniczna oraz uchylne okna. Osadzeni w pawilonie B mogą palić wyroby tytoniowe wyłącznie w celach przeznaczonych dla osób palących.

Osadzeni, z którymi przeprowadzono rozmowy, w większości ocenili warunki bytowe w celi jako dobre lub dość dobre. Oceny negatywne wiązały się głównie z małą ilością miejsca w celach przeznaczoną na przechowywanie rzeczy osobistych oraz złą jakością proszku do prania i mydła.

Warunki mycia się i kąpieli za dobre i dość dobre uznało 5/6 spośród rozmówców. Pozostali ocenili je jako znośne lub złe wskazując wśród powodów takiej oceny zimą wodę pod prysznicem oraz zbyt małą częstotliwość kąpieli.

4. Wyżywienie

Na potrzeby związane z wyżywieniem osadzonych przebywających w Areszcie działa kuchnia usytuowana w odrębnym budynku. Stan pomieszczeń wchodzących w jej skład uznać należy za bardzo dobry, spełniający wymogi HACCP.

W dniu wizytacji, w kuchni Aresztu, poza posiłkami podstawowej normy wyżywienia i dla młodocianych przygotowywane były potrawy diety: lekkostrawnej, cukrzycowej, cukrzycowej insulino-zależnej.

Zdania respondentów na temat wyżywienia oferowanego przez Areszt były podzielone. Piętnaście osób oceniło wyżywienie jako dobre, zarówno pod względem walorów smakowych, jak i wielkości porcji. Pozostali, wśród uwag krytycznych podnieśli zbyt małe urozmaicenie jadłospisu, złą jakość produktów, nie spełnianie norm przez posiłki dietetyczne oraz spleśniałe pieczywo. Cztery osoby oceniły wyżywienie jako złe.

Uzupełnienie wyżywienia oferowanego osadzonym przez jednostkę możliwe jest poprzez paczki żywnościowe przesyłane z wolności oraz poprzez dokonywanie zakupów w kantynie. Respondenci w zdecydowanej większości pozytywnie ocenili zarówno postępowanie administracji Aresztu z paczkami żywnościowymi, jak i asortyment oraz ceny artykułów w kantynie więziennej. Jedenaście osób wskazało, iż ceny są zawyżone; nie potrafiły one jednakże określić, których z artykułów dotyczy ten zarzut. Jedna osoba podniosła brak cen przy produktach w kantynie.

5. Opieka medyczna

Z informacji uzyskanych od kierownictwa Aresztu wynika, że występują braki kadrowe w więziennej służbie zdrowia. W odniesieniu do personelu lekarskiego zauważyć należy, iż zatrudnionych jest obecnie 5 lekarzy (2 internistów, psychiatra, dermatolog i stomatolog), żaden na pełnym etacie. Także średni personel medyczny, w ocenie kierownictwa Aresztu, wymaga wsparcia osobowego. Pożądanym w tej kwestii byłoby zatrudnienie pielęgniarki. Stan średniego personelu medycznego wyniósłby wówczas 4 osoby.

Pomieszczenia służby zdrowia znajdują się w oddziale II. Składają się na nie: gabinet lekarski i zabiegowy, połączony z pokojem socjalnym dla pracowników oraz gabinet stomatologiczny. Są one odnowione i zadbane, jednakże bardzo ciasne – nie ma nawet miejsca na krzesło dla pacjenta. Wszystkie badania, włącznie z pobieraniem krwi, odbywają się na leżance. Ponadto, znajdują się tam dwie dwuosobowe cele, pełniące rolę izb chorych. Ich ściany są zniszczone, na podłodze leży poroździerane linoleum, a kąćki sanitarne nie są zabudowane. W jednej z nich umieszczono osobę z zespołem psychoorganicznym, która jest niesprawna ruchowo i której w codziennych czynnościach pomaga drugi osadzony. Pacjenci doprowadzeni na wizytę lekarską oczekują na nią stojąc na korytarzu.

Ambulatorium jest czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 19.00, zaś w soboty, niedziele i święta od 8.00 do 16.00. Lekarze ogólni oraz stomatolog przyjmują dwa razy w tygodniu w godzinach porannych lub popołudniowych, zaś psychiatra i dermatolog raz w tygodniu. Pielęgniarki pracują w systemie zmianowym 8 lub 12 godzinnym. Wszystkie oddziały mają wyznaczone dni przyjęć przez lekarza ogólnego, średnio raz na tydzień. Niezależnie od ustalonego planu, w przypadkach nagłych zachorowań są przyjmowani pacjenci z innych oddziałów. Natomiast w sytuacji zagrożenia życia wzywane jest pogotowie ratunkowe i pacjenta hospitalizuje się w szpitalu w Zielonej Górze.

Na wyposażeniu działu służby zdrowia jest m. in. sprzęt reanimacyjny (bez defibrylatora), glukometr oraz aparat EKG.

Osadzeni rano otrzymują leki na cały dzień, leki psychotropowe przyjmowane są w obecności pielęgniarki, wieczorem zaś w obecności oddziałowego.

Badania wstępne osób przyjętych z wolności odbywają się w dniu przyjęcia. Jeśli jest to niemożliwe, oczekują na nie w celi przejściowej. Osoby przyjęte z innych jednostek penitencjarnych są od razu umieszczane w odpowiedniej celi mieszkalnej.

W gabinecie lekarskim, na widocznym miejscu, wywieszono planszę „Prawa pacjenta”. Ponadto, do wglądu osadzonym wydawany jest dokument „Prawa pacjenta – osoby pozbawionej wolności”.

Wśród 47 wybranych losowo książeczek zdrowia, we wszystkich były aktualne wyniki badań rtg klatki piersiowej i badania stomatologicznego. Każda wizyta potwierdzona była podpisem i pieczętąką lekarską.

W zakresie opieki zdrowotnej zgłoszone przez 5 respondentów zarzuty dotyczyły zbyt długiego oczekiwania na wizytę u lekarza oraz ponad półrocznego oczekiwania na wyrobienie okularów.

6. Traktowanie osadzonych

Tylko jeden z rozmówców ocenił traktowanie przez funkcjonariuszy Służby Więziennej jako złe, ponieważ odzywali się do niego w sposób ironiczny. Za wyjątkiem dwóch osób, osadzeni zaprzeczyli, jakoby funkcjonariuszy Służby Więziennej naruszyli ich nietykalności lub niewłaściwie potraktowali. Nie byli też świadkami takich niedozwolonych zachowań. Opisane przez dwóch rozmówców naruszenia miały polegać na zbyt częstych kontrolach osobistych oraz docinkach słownych odnoszących się do nadwagi skazanego. Pozostałe osoby oceniły traktowanie pozytywnie.

Dwadzieścia cztery osoby objęte rozmowami nie były karane dyscyplinarnie, a zatem nie wypowiedziały się na ten temat. Trzech ukaranych mężczyzn stwierdziło, iż zastosowana kara była słuszna, a trzech, że nie była adekwatna do przewinienia. Wszyscy potwierdzili, iż przed wymierzeniem kary dyrektor Aresztu wysłuchał ich wyjaśnień.

W jednostce funkcjonuje jedna cela zabezpieczająca, która znajduje się w oddziale I. Z uwagi na układ architektoniczny nie ma w niej zamontowanego WC, do dyspozycji pozostaje jedynie przenośna toaleta. W roku bieżącym i ubiegłym cela nie była wykorzystywana.

W roku 2010 do dnia wizytacji nie stosowano środków przymusu bezpośredniego. Cela do wykonywania kary dyscyplinarnej umieszczenia w celi izolacyjnej również usytuowana jest w oddziale I. Wyposażona jest w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy. Jest w niej widno i czysto, ale widoczne są ślady wilgoci, wymaga remontu.

W ciągu ostatnich 6 miesięcy poprzedzających wizytację Aresztu przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich karę umieszczenia w celi izolacyjnej zastosowano wobec 4 osadzonych.

W I półroczu 2010 r. do organów więziennictwa wpłynęło 60 skarg od osadzonych na funkcjonowanie Aresztu. Dotyczyły one odpowiednio: decyzji komisji penitencjarnej (16), warunków bytowych (14), opieki zdrowotnej (9), traktowania przez funkcjonariuszy (5), działalności kulturalno – oświatowej (3), paczek (3), przetransportowania (2), załatwienia skargi (2), zapoznawania z opiniami (1) oraz niesprecyzowanej tematyki (3). Skargę dotyczącą ograniczenia produktów żywnościowych przesyłanych w paczkach uznano za zasadną.

Dla porównania, w roku 2009 osadzeni w Areszcie skierowali 77 skarg na działalność jednostki. Większość z nich dotyczyła opieki zdrowotnej (22) oraz traktowania przez funkcjonariuszy (19). Tylko dwie uznano za zasadne.

W ocenie wizytujących, ustalenia poczynione zarówno podczas oglądu jednostki, jak i rozmów z osadzonymi, nie dają podstaw do stwierdzenia, aby – generalnie rzecz biorąc - warunki bytowe w Areszcie, czy też inne okoliczności osadzenia, były dla osób pozbawionych wolności na tyle dotkliwe, aby mogły prowadzić do okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania. Atmosfera w Areszcie jest bardzo dobra, wolna od napięć, a relacje między osadzonymi a wychowawcami i oddziałowymi - prawidłowe.

7. Praca penitencjarna

W dziale penitencjarnym Aresztu zatrudnionych jest łącznie 13 osób, w tym kierownik działu oraz jego zastępca. Poza jedną osobą zatrudnioną w dziale na etacie cywilnym, zajmującą się realizacją zadań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, pozostałe osoby są funkcjonariuszami Służby Więziennej. W skład działu wchodzi ośmiu wychowawców. Obsługę psychologiczną osadzonych zapewnia dwóch psychologów. Wszyscy pracownicy działu penitencjarnego legitymują się wykształceniem wyższym.

W roku 2009 zrealizowano 17 programów readaptacji społeczno – zawodowej. Miały one na celu zdobycie wiedzy z zakresu m.in.: kontroli emocji i stresu, wpływu alkoholu i substancji odurzających na organizm czy przyczyn i konsekwencji wypadków samochodowych. W roku 2010 do dnia wizytacji zrealizowano 11 takich programów.

Osadzeni, z którymi rozmawiano, pozytywnie wypowiedzieli się na temat pracy wychowawców. Wskazali, że wychowawca zawsze ma dla nich czas, chętnie udziela pomocy oraz interesuje się problemami osadzonych.

8. Zatrudnienie

Osadzeni są zatrudnieni odpłatnie przy pracach pomocniczo-porządkowych na terenie jednostki – według stanu na dzień 8 września 2010 r. zatrudnionych przy tego rodzaju pracach było 79 osób oraz na rzecz podmiotów zewnętrznych na podstawie skierowania do pracy – 34 osoby. W przywięziennych gospodarstwach pomocniczych pracowało 2 skazanych. W zatrudnieniu nieodpłatnym - realizowanym w ramach prac porządkowych i pomocniczych na terenie jednostki - uczestniczyły 2 osoby – skazany oraz tymczasowo aresztowany. Ponadto, przy pracach publicznych pracowało 10 skazanych.

Spośród osób, z którymi rozmawiano, siedem było zatrudnionych. Pracujący nie zgłaszali uwag w zakresie warunków zatrudnienia i wynagradzania. Także osadzeni, z którymi rozmawiano podczas oglądu jednostki, doceniali możliwość posiadania zatrudnienia.

9. Działalność kulturalno-oświatowa i sportowa

W wizytowanej jednostce do dyspozycji osadzonych przeznaczono 5 świetlic wyposażonych w sprzęt RTV oraz stół do gry w ping-ponga oraz w gry planszowe. Ponadto, w Areszcie funkcjonuje dyskusyjny klub filmowy, odbywają się koncerty muzyczne, przedstawienia teatralne.

Areszt dysponuje biblioteką liczącą ponad 6 tys. książek. Wymiana książek odbywa się w oddziałach. Dostępna jest również prasa codzienna – „Gazeta Lubuska” oraz tzw. zwroty otrzymywane od wydawców poszczególnych czasopism.

W jednostce funkcjonuje radiowęzeł, w którym zatrudnieni są osadzeni. W jego ramach emitowane są programy radiowe stacji ogólnopolskich oraz audycje własne o zróżnicowanej tematyce, w tym konkursy. Za zajęcie jednego z trzech pierwszych miejsc osadzeni otrzymują tygodniki o różnorodnej tematyce.

W Areszcie, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i funduszu pomocy postpenitencjarnej prowadzone są kursy przyuczające do zawodu: kucharza, cukiernika, malarza, glazurnika, montażysty instalacji teletechnicznych, dekarza, garmażera oraz kursy: ogólnobudowlany, poligon budowlany i informatyczny.

W wizytowanej jednostce prowadzi się działalność odwykową w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu oraz narkotyków w postaci mityngów: AA i AN.

Osadzeni mężczyźni z oddziału VI mogą korzystać z boiska, na którym zainstalowano kosz do gry w koszykówkę. Ponadto, do dyspozycji osadzonych w pawilonie A pozostaje pomieszczenie do ćwiczeń, wyposażone w podstawowy sprzęt do ćwiczeń siłowych.

Dobrze układa się współpraca z studentami prawa Uniwersytetu Zielonogórskiego, którzy w okresie od października do czerwca udzielają osadzonym na terenie Aresztu porad prawnych.

Połowa rozmówców uznała sytuację w zakresie zajęć kulturalno-oświatowych za złą lub znośną. Wśród uwag krytycznych, ankietowani licznie podnosili fakt braku zajęć sportowych i zbyt mają liczbę zajęć kulturalno - oświatowych.

10. Korespondencja i widzenia

W Areszcie są 2 sale widzeń oraz 2 pomieszczenia do widzeń bezdozorowych. Natomiast nie udziela się tzw. widzeń intymnych. Pomieszczenie, w którym odbywają się widzenia w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt wyposażone jest w 8 stolików, ustawionych koło siebie. Jest ono małe i wymaga remontu. Wskazane byłoby również rozdzielenie stołów, tak by podczas widzenia zagwarantować choć minimum prywatności. W sali obok odbywają się widzenia uniemożliwiające bezpośredni kontakt z odwiedzającym. Są tam 4 stanowiska. To pomieszczenie również wymaga remontu.

Do pomieszczeń do odbywania widzeń w oddzielnym pomieszczeniu, bez osoby dozorującej wstawiono stół oraz taborety. Jedno z nich nie posiada dostępu światła naturalnego. Należy zauważyć, iż wyposażenie tych pomieszczeń jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. z 2003 r. Nr 186, poz. 1820).

Ponadto, w oddziale I usytuowano pokoje do czynności procesowych, dwa dla tzw. niebezpiecznych oraz jeden dla pozostałych osób.

W suterenie oddziału VI znajduje się sala widzeń dla skazanych z pawilonu B. Jest ona przestronna i przytulna. Połączona jest z kantyną, w której można dokonać zakupu produktów do kwoty 100 zł, jednakże nie można dokonać zakupu tzw. poczęstunku.

W większości osoby korzystające z widzeń oceniły organizację i sposób przeprowadzania widzeń jako dobre. Uwagi dotyczące realizacji tego prawa przekazały cztery osoby. Dotyczyły one odpowiednio: długiego czasu oczekiwania rodziny na realizację widzenia, długiego oczekiwania osadzonego w poczekalni na widzenie, duży hałas panujący w salach oraz dużą ich ciasnotę.

Osadzeni mogą zabrać po widzeniu do celi zakupy zrobione przez rodzinę w bufecie za kwotę do 100 zł., ale gabarytowo nie mogą one przekroczyć wielkości plastikowego pojemnika, do którego są pakowane.

W każdym z oddziałów mieszkalnych zainstalowano po jednym samoinkasującym aparacie telefonicznym. Częstotliwość prowadzenia rozmów telefonicznych przez osadzonych zależy od typu oddziału mieszkalnego, w którym przebywają. Osadzeni z oddziału półotwartego mogą telefonować każdego dnia, od zakończenia apelu porannego do rozpoczęcia apelu wieczornego, bez ograniczeń czasowych. Osadzeni z pozostałych oddziałów mogą wykonać 3 rozmowy tygodniowo. Czas każdej rozmowy wynosi maksymalnie 6 minut.

11. Posługi religijne

Opiekę duszpasterską w Areszcie sprawuje kapelan katolicki. W ramach działalności kapelana katolickiego realizowane są bieżące posługi religijne, spowiedzi oraz msze św. Msza św. odbywa się w każdą sobotę i niedzielę o godz. 14.30, a posługi indywidualne w czwartki w godz. 14.00 – 17.00.

Na terenie Aresztu działają również przedstawiciele: Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, Kościoła Grecko – Katolickiego, Kościoła Bożego w Chrystusie, Towarzystwa Biblijnego i Traktatowego, Związku Wyznania Świadków Jehowy oraz Kościoła Zielonoświątkowego.

Jedna osoba zgłosiła uwagi w kwestii praktyk religijnych na terenie Aresztu, twierdząc, iż nie doprowadzają jej na msze św.

14. Wnioski i zalecenia

Czynności przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, wykonujących zadania Krajowego Mechanizmu Prewencji, pozwoliły na stwierdzenie, że w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze – generalnie rzecz biorąc – przestrzegane są prawa osób pozbawionych wolności, a warunki bytowe w Areszcie należy ocenić jako dobre.

Niemniej przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich stwierdzają, że dla poprawy warunków osadzenia w Areszcie Śledczym w Zielonej Górze wskazane jest:

- zatrudnienie pielęgniarki oraz kierownika ambulatorium na pełnym etacie,

- umożliwienie skazanym z oddziału VI zakupu tzw. poczęstunku podczas widzeń,
- dokonanie zmiany Regulaminu - w zakresie opisanym w punkcie 12 Informacji,
- wyposażenie łazienki w zasłony prysznicowe,
- przeprowadzenie remontu izb chorych i celi izolacyjnej,
- częściowe zadaszenie pól spacerowych,
- wyposażenie pomieszczeń do widzeń bezdozorowych w sprzęt kwaterunkowy przewidziany w rozporządzeniu wskazanym w pkt. 10 Informacji,
- rozważenie zakupu defibrylatora do ambulatorium.

Dyrektor Aresztu Śledczego pozytywnie odniósł się do wystosowanych zaleceń. Poinformował BRPO, iż rekomendowane zamiany będą wprowadzane w miarę możliwości. Od dnia 1 listopada 2010 roku przyjęto do pracy na podstawie umowy zlecenia pielęgniarkę. Niestety, z powodu braku zainteresowania ze strony lekarzy, niemożliwym było zatrudnienie kierownika ambulatorium na pełnym etacie. Zlecenie dotyczące remontu izb chorych i celi izolacyjnej uwzględniono w planie prac remontowo – modernizacyjnych przyjętych do realizacji w I półroczu 2011 roku. Zaplanowano również środki finansowe na zakup sprzętu kwaterunkowego do pomieszczeń, w którym odbywają się widzenia bez dozoru funkcjonariusza SW.